

Bosna i Hercegovina
Federacija Bosne i Hercegovine
FEDERALNO MINISTARSTVO UNUTRAŠNJIH POSLOVA
FEDERALNO MINISTARSTVO UNUTARNJIH POSLOVA
SARAJEVO

PRIJEDLOG

U R E D B A
O MJERAMA ZAŠTITE FINANSIJSKIH INSTITUCIJA

Sarajevo, februar 2009.

Na osnovu člana 31. stav 3. Zakona o agencijama i unutrašnjim službama za zaštitu ljudi i imovine („Službene novine Federacije BiH, broj: 78/08), na prijedlog federalnog ministra unutrašnjih poslova, Vlada Federacije Bosne i Hercegovine donosi:

UREDBU

O MJERAMA ZAŠTITE FINANSIJSKIH INSTITUCIJA

I OSNOVNE ODREDBE

Član 1.

Ovom uredbom uređuju se: mjere zaštite finansijskih institucija koje posluju gotovim novcem i dragocjenostima na području Federacije Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Federacija).

Član 2.

Mjere zaštite iz člana 1. ove uredbe su mjere koje se preduzimaju radi zaštite osoba i imovine finansijskih institucija, i to:

- 1) zaštite osoba;
- 2) zaštite objekata u kojima se obavlja poslovanje gotovog novca i dragocjenosti;
- 3) zaštite prijevoza i prijenosa gotovog novca i dragocjenosti i
- 4) zaštite podataka pribavljenih primjenom mjera zaštite.

Član 3.

Odredbe ove uredbe ne primjenjuju se na prostore, objekte i uposlene finansijskih institucija čiju zaštitu vrše policijske agencije u Bosni i Hercegovini i drugi organi uprave u Federacije.

Član 4.

Finansijske institucije koje koriste mjere zaštite predviđene ovom uredbom su: banke, mjenjačnice, mikrokreditne fondacije, lutrije, pošte i kladionice.

Član 5.

Mjere zaštite finansijskih institucija ostvaruju se u skladu sa Zakonom o agencijama i unutrašnjim službama za zaštitu ljudi i imovine, «Službene novine Federacije BiH», broj: 78/08 (u daljnjem tekstu: Zakon), i to:

1. fizičkom zaštitom;
2. tehničkom zaštitom;
3. zajedničkom primjenom fizičke zaštite i tehničke zaštite.

Tehnička sredstva i oprema za sprečavanje protivpravni radnji usmjerenih prema finansijskim institucijama ili licima koja posluju gotovim novcem i dragocjenostima,

moraju zadovoljavati odgovarajuće Evropske norme (EN) i posjedovati odgovarajuće CE i/ili RoHS certifikate.

II KATEGORIZACIJA FINANSIJSKIH INSTITUCIJA PREMA NAČINU OSTVARIVANJA UVJETA ZAŠTITE

Član 6.

Finansijske institucije, njihove poslovne jedinice i poslovna mjesta svrstavaju se prema načinu ostvarivanja uvjeta zaštite u sljedeće kategorije:

- I kategorija – banke, poslovnice banaka, štedionice, pošte, poslovnice pošta;
- II kategorija – mjenjačnice, lutrije, poslovnice lutrija, mikrokreditne fondacije, kladionice;
- III kategorija – bankomati.

Član 7.

Mjere zaštite iz člana 5. ove uredbe koje se odnose na zaštitu osoba, novca i dragocjenosti finansijskih institucija ostvaruje se u objektima u kojima se odvija poslovanje gotovim novcem i dragocjenostima, prilikom poduzimanja radnji vezanih za prijevoz i tokom prijevoza gotovog novca i dragocjenosti, te prilikom prijenosa gotovog novca i dragocjenosti.

Član 8.

Finansijske institucije štite se primjenom sljedećih mjera zaštite:

1. protivprovalnog sistema sa centraliziranom dojavom i nadzorom alarma;
2. protivprepadnog sistema sa centraliziranom dojavom i nadzorom alarma;
3. neprekidnog videonadzora s mogućnošću pohranjivanja videozapisa;
4. pregrađivanjem radnog prostora zaposlenika neprobojnim pregradama u visini etaže i protivprovalnim vratima od prostora koji su dostupni strankama i drugim osobama;
5. drugi oblici tehnike zaštite i
6. fizička zaštita.

Mjere zaštite iz stava 1. ovog člana su minimalne mjere zaštite kojima se štite finansijske institucije.

Član 9.

Federalni ministar unutrašnjih poslova će u roku od 90 dana od dana donošenja ove uredbe odrediti, u skladu sa standardima Bosne i Hercegovine, međunarodnim, specijalnim i prihvaćenim pravilima struke o mjerama zaštite iz člana 8. stav 1. tač. 1., 2., 3. i 5. ove uredbe, uređaje i opremu koji se mogu koristiti za zaštitu finansijskih institucija.

Finansijske institucije su dužne u roku od 60 dana od dana stupanja na snagu ove uredbe donijeti opći akt kojim će propisati primjenu mjera zaštite iz člana 8. ove uredbe.

Član 10.

Protivprovalni i protuprepadni sistem iz člana 8. stav 1. tač. 1. i 2. ove uredbe moraju biti spojeni sa centralnim dojavnim sistemom agencije za zaštitu ljudi i imovine ili službe unutrašnje zaštite, a ukoliko postoje tehničke mogućnosti, nadležno ministarstvo unutrašnjih poslova će odrediti prioritete koji mogu biti uvezani na njegov dojavni sistem.

Nivo balističke zaštite neprobojnosti stakla samostalno odabire pravna osoba, odnosno vlasnik, s tim da najniži nivo mora pružiti zaštitu od ispaljenog projektila, kalibra 9 x 19 mm.

Neprobojnost stakla se dokazuje odgovarajućim bh. normama, a u nedostatku tih normi, primjenjuju se odgovarajuće međunarodne norme, odnosno druge specijalizirane norme i prihvaćena pravila struke.

Član 11.

Finansijske institucije I kategorije dužne su u objektima u kojima posluju gotovim novcem i dragocjenostima, osigurati mjere zaštite iz člana 8. stav 1. tač. 1., 2., 3., 5. i 6. ove uredbe.

Finansijske institucije II kategorije dužne su osigurati mjere zaštite iz člana 8. stav 1. tač. 1. i 2. ove uredbe, a ukoliko je pohranjeno 200.000,00 KM i više novca, i mjere zaštite iz tač. 3. i 6.

Finansijske institucije iz stava 2. ovog člana mogu umjesto protuprovalnog sistema iz člana 8. stava 1. tačke 1. instalirati neprekidan videonadzor s obavezom pohranjivanja videozapisa u skladu sa članom 8. stav 1. tačke 3. ove uredbe.

Član 12.

Finansijske institucije I i II kategorije, njihove poslovne jedinice i poslovna mjesta u kojima je zaposleno do pet zaposlenika, a koji neposredno rukuju gotovim novcem ili dragocjenostima ili ako se u njihovoj poslovnoj jedinici, mjestu i objektu nalazi iznos do 200.000,00 KM, ne moraju ispunjavati mjere zaštite iz člana 8. stav 1. tačka 6. ove uredbe ukoliko ispunjavaju uvjete propisane članom 8. stav 1. tačka 4. ove uredbe.

U slučaju da se u objektu nalazi preko 200.000,00 KM, moraju ispunjavati uvjete propisane članom 8. stav 1. tačka 6. ove uredbe.

Član 13.

Finansijske institucije u objektu u kojem se nalazi centralni trezor moraju vršiti neprekidan oblik zaštite u skladu sa članom 5. stav 1. tačka 3. ove uredbe.

Finansijske institucije u objektu u kojem se nalazi trezor moraju vršiti neprekidan oblik zaštite u skladu sa članom 5. stav 1. tačka 2. ove uredbe.

Uplatno-isplatno mjesto finansijskih institucija mora biti zaštićeno u skladu sa članom 8. stav 1. tač. 1. i 3. ove uredbe.

U uplatno-isplatnom mjestu finansijskih institucija ne može se nalaziti sef.

Finansijske institucije mogu u priručnim kasama imati količine novca u iznosima utvrđenim aktom finansijske institucije.

Član 14.

Finansijske institucije koje promet gotovim novcem obavljaju bankomatima (III kategorija), dužne su osigurati sljedeće mjere zaštite:

- 1) instalirati mrežu komunikacija za neprekidan nadzor veze bankomata s dojavnim centrom;
- 2) instalirati alarm otvorenih vrata trezorskog dijela bankomata;
- 3) instalirati neprekidni videonadzor s obavezom pohranjivanja videozapisa.

Mjere iz stava 1. ovog člana su minimalne mjere zaštite za vršenje prometa gotovim novcem bankomatima.

III PRIJEVOZ I PRIJENOS GOTOVOG NOVCA I DRAGOCJENOSTI

Član 15.

Prijevoz gotovog novca i dragocjenosti finansijske institucije vrše blindiranim vozilom.

Minimalni iznos gotovog novca i dragocjenosti koji finansijske institucije obavezno prevoze vozilom iz stava 1. ovog člana je 200.000,00 KM.

Vozilo iz stava 1. ovog člana mogu imati agencije za zaštitu ljudi i imovine (u daljnjem tekstu: agencije) i unutrašnje službe zaštite finansijskih institucija (u daljnjem tekstu: službe zaštite).

Vozilo iz stava 1. ovog člana se obilježava simbolom agencije ili službe zaštite i opremljeno je u skladu s ovom uredbom.

Odobrenja za obavljanje prijevoza gotovog novca i dragocjenosti vozilom iz stava 1. ovog člana izdaje Federalno ministarstvo unutrašnjih poslova.

Član 16.

Vozilo iz člana 15. ove uredbe mora biti izvedeno tako da postoje najmanje dva odvojena prostora (prostor za vozača i pratioca, te prostor za teret), kao i da nivo zaštite odgovara balističkim zahtjevima koji su utvrđeni evropskim standardom E.1063 B3 i priznatim pravilima tehničke prakse.

Pregrada koja odvaja prostore iz stava 1. ovog člana u blindiranom vozilu mora biti u istom nivou zaštite kao i samo vozilo.

Član 17.

Vozilo iz člana 15. stav 1. ove uredbe opremljeno je:

1. sistemom tehničke zaštite koji sprečava neovlašteni ulazak u vozilo, otkriva, bilježi i dojavljuje pokušaj neovlaštenog ili nasilnog ulaska u vozilo;
2. sistemom videonadzora prostora u kojem se nalazi teret, posada vozila, pravac kretanja vozila i prostora iza vozila;
3. telekomunikacijskim sistemom, i to:
 - a) radiotelefonom (sistem javne telekomunikacije) i
 - b) sistemom mobilne i prijenosne radioveze (sistem telekomunikacija za vlastite potrebe);
4. sredstvom za gašenje požara, u skladu sa propisima koji se odnose na zaštitu od požara;
5. sigurnosnim spremnikom ili torbom za prijenos novca.

Član 18.

Posadu vozila iz člana 15. ove uredbe čini vozač i najmanje jedan zaštitar, koji moraju imati certifikat za obavljanje poslova fizičke zaštite i biti naoružani vatrenim oružjem kratke cijevi, s tim da jedan od članova posade može imati oružje duge cijevi.

U vozilu u kojem se prevozi novac i dragocjenosti može biti i predstavnik finansijske institucije za koju se vrši prijevoz i osiguranje novca i dragocjenosti koji nije zaštitar.

Član 19.

Izuzetno od člana 15. ove uredbe, prijevoz gotovog novca i dragocjenosti u iznosu do 200.000,00 KM može se obavljati u vozilu u kojem je ugrađena sigurnosna kasa, odnosno spremnik koji se koristi za stavljanje novca ili druge vrijednosti s odgovarajućim sistemom tehničke zaštite.

Prijevoz gotovog novca i dragocjenosti iz stava 1. ovog člana mogu vršiti agencije i službe zaštite.

Prilikom prijevoza novca i dragocjenosti u vozilu iz stava 1. ovog člana obavezna je pratnja najmanje jednog naoružnog zaštitara.

Član 20.

Prijenos gotovog novca i dragocjenosti finansijske institucije obavljaju u spremniku za prijenos gotovog novca i dragocjenosti.

U spremniku iz stava 1. ovog člana može se prenositi gotov novac i dragocjenosti u iznosu do 100.000,00 KM.

Ukupna težina spremnika iz stava 1. ovog člana i predmeta koji se spremnikom prenose ne smije biti veća od 15 kg.

Član 21.

Prijenos gotovog novca i dragocjenosti putem spremnika iz člana 20. ove uredbe vrši se uz osiguranje s najmanje jednim zaštitarom.

Spremnik iz člana 20. ove uredbe ne smije biti mehanički vezan za lice koje nosi spremnik.

Lice koje nosi spremnik može nositi samo jedan spremnik.

Član 22.

Spremnik iz člana 20. ove uredbe izvodi se tako da svojom konstrukcijom sprečava nasilno otvaranje i otuđenje sadržaja, a pokušaj nasilnog otvaranja dojavljuje zvučnim, svjetlosnim ili drugim tehničkim signalom.

Član 23.

Izuzetno od odredbi člana 21. ove uredbe, prijenos gotovog novca i dragocjenosti u iznosu do 10.000,00 KM može obavljati: poštar, kurir, blagajnik ili drugi zaposlenik finansijske institucije.

Za prijenos novca iz stava 1. ovog člana obavezna je primjena sistema za dojavu prepada s pripadajućim GPS-sistemom ili drugim sistemom tehničke zaštite koja će biti određena u propisu iz člana 31. stav 2. Zakona o agencijama i unutrašnjim službama za zaštitu ljudi i imovine („Službene novine Federacije BiH“, broj: 78/08).

Član 24.

Odobrenje iz člana 15. stav 5. ove uredbe izdaje se na zahtjev agencije ili službe zaštite.

Uz zahtjev iz stava 1. ovog člana, prilaže se sljedeće:

- 1) odobrenje za rad ovlaštene agencije, odnosno saglasnost za akt o organiziranju unutrašnje službe zaštite;
- 2) dokaz o upisu u sudski registar agencije ili dokaz o formiranju unutrašnje službe zaštite kod pravnog lica;
- 3) dokaz o posjedovanju blindiranog vozila, propisanog nivoa zaštite predviđen ovom uredbom;
- 4) dokaz o posjedovanju propisanih sredstava za gašenje požara, odgovarajućeg kvaliteta;
- 5) dokaz o posjedovanju propisanog sistema javne telekomunikacije;
- 6) odobrenje nadležnog ministarstva komunikacija o planu telekomunikacija za vlastite potrebe i dodjeli frekvencija za UKV radijsku mrežu i
- 7) podatke o odgovornoj osobi i licu angažiranom na poslovima zaštite u agenciji ili službi zaštite.

Član 25.

Pravno lice koje ima organiziranu vlastitu unutrašnju službu za obavljanje poslova zaštite svoje imovine, objekata i prostora, može imati blindirano vozilo koje će koristiti za prijevoz gotovog novca i dragocjenosti pravnog lica.

Odredbe čl. od 15. do 25. ove uredbe, na odgovarajući način primjenjuju se i na pravno lice iz stava 1. ovog člana.

Član 26.

Za utvrđivanje uvjeta iz člana 24. ove uredbe, federalni ministar imenuje komisiju.

Komisija iz stava 1. ovog člana sastoji se od dva zaposlenika Federalnog ministarstva i eksperta tehničke struke.

Član 27.

Federalno ministarstvo oduzet će odobrenje iz člana 15. stav 5. ove uredbe u sljedećim slučajevima:

- 1) ako se utvrdi da su u obavljanju poslova pratnje i osiguranja novca i drugih dragocjenosti učinjeni teži propusti u poštivanju zakona i ove uredbe;
- 2) ako agencija ili služba zaštite prestane obavljati djelatnost fizičke zaštite;
- 3) ako prestanu postojati neki od uvjeta na osnovu kojih je odobrenje dato.

IV ČUVANJE I RASPOLAGANJE PODACIMA PRIBAVLJENIM TEHNIČKIM SREDSTVIMA ZAŠTITE

Član 28.

Podaci pribavljeni sredstvima tehničke zaštite koji se odnose na mjere zaštite utvrđene ovom uredbom čuvaju se na mediju na kojem su pohranjeni najmanje 30 dana, koji se štite u skladu s odredbama posebnog zakona.

V EVIDENCIJE

Član 29.

Federalno ministarstvo vodi evidenciju izdatih odobrenja iz člana 15. stav 5. ove uredbe.

Pravno lice kojem je dato odobrenje iz člana 15. stav 5. ove uredbe vodi evidenciju o svim poslovima obavljenim na osnovu odobrenja.

Član 30.

VI KAZNE NE ODREDBE

Novčanom kaznom od 1.500,00 KM do 7.000,00 KM kaznit će se za prekršaj pravno lice:

- 1) ako instalira neprobojna stakla (član 10. stav 2.) suprotno utvrđenim i propisanim normama (član 8. stav 1. tačka 4.);
- 2) koje ne donese u roku od 60 dana opći akt kojim će propisati primjenu mjere zaštite (član 9. stav 2.);
- 3) koje ne instalira protuprovalni i protuprepadni sistem zaštite s centraliziranom dojavom i nadzorom alarma (član 10.);
- 4) koje za centralne trezore i trezore ne posjeduje neprekidan kombinirani oblik zaštite (član 13. stav 1. i 2.);
- 5) koje ne zaštiti uplatno-isplatno mjesto protuprepadnim sistemom s centraliziranom dojavom i videonadzorom (član 13. stav 3.);
- 6) koje ne instalira mjere zaštite iz člana 14. ove uredbe;
- 7) ako prijevoz gotovog novca i dragocjenosti u iznosu većem od 200.000,00 KM ne obavlja blindiranim vozilom (član 15. St. 1. i 2.);
- 8) ako vrši prijevoz novca i dragocjenosti vozilom agencije ili unutrašnje službe zaštite koje nije opremljeno u skladu sa članom 17. stav 1. i ne osigura pratnju naoružanog zaštitara u skladu sa članom 18. ove uredbe;
- 9) koje prilikom prijenosa gotovog novca i dragocjenosti ne koristi propisan spremnik za prijenos novca i dragocjenosti ili koje gotovi novac i dragocjenosti prenosi bez osiguranja pratnje zaštitara (član 21. stav 1.);
- 10) koje koristi spremnik za prijenos novca i dragocjenosti koji ne ispunjava propisane uvjete ili prenosi gotov novac i dragocjenosti u iznosu većem od 100.000,00 KM (član 20. stav 2. i čl. 21. i 22.);
- 11) koje podatke pribavljene sredstvima tehničke zaštite ne sačuva i pohrani u roku od 30 dana (član 28. stav 1.);

Za prekršaj iz stava 1. ovoga člana, novčanom kaznom u iznosu od 100,00 KM do 2.000,00 KM kaznit će se i odgovorno lice u pravnom licu.

Član 31.

Novčanom kaznom od 200,00 KM do 1.000,00 KM kaznit će se za prekršaj fizičko lice:

- 1) ako prilikom prijevoza gotovog novca i dragocjenosti vozilima za prijevoz novca i dragocjenosti u skladu sa čl. 15. do 25. ove uredbe ne koristi ili nepravilno koristi uređaje i tehničke naprave koji su mu na raspolaganju za siguran prijevoz novca i dragocjenosti;
- 2) ako ne koristi propisan spremnik za prijenos novca i dragocjenosti ili koje gotovi novac i dragocjenosti prenosi bez pratnje zaštitara (član 21.);
- 3) koje podatke pribavljene sredstvima tehničke zaštite ne sačuva i pohrani u roku od 30 dana (član 28.);

VII PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 32.

Finansijske institucije koje posluju gotovim novcem i dragocjenostima dužne su osigurati minimalne mjere zaštite osoba, novca i dragocjenosti u skladu s odredbama ove uredbe u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ove uredbe.

Član 33.

Stupanjem na snagu ove uredbe prestaje da važi Pravilnik o uvjetima obavljanja poslova pratnje i osiguranja novca, vrijednosnih papira i dragocjenih kovina i metala te načinu izdavanja i oduzimanja posebnog odobrenja za obavljanje tih poslova („Službene novine Federacije BiH“, broj: 54/02).

Član 34.

Ova uredba stupa na snagu osmog dana od dana objave u „Službenim novinama Federacije Bosne i Hercegovine“.

V. broj: _____/09
_____ 2009. godine
Sarajevo

P R E M I J E R
dr. Nedžad Branković

OBRAZLOŽENJE

I - ZAKONSKI OSNOV

Zakonski osnov za donošenje Uredbe o mjerama zaštite finansijskih institucija sadržan je u članu 31. stav 3. Zakona o agencijama i unutrašnjim službama za zaštitu ljudi i imovine („Službene novine Federacije BiH“, broj: 78/08) u kojem je određeno da će Vlada Federacije Bosne i Hercegovine, na prijedlog federalnog ministra unutrašnjih poslova, donijeti propis kojim će odrediti mjere zaštite finansijskih institucija.

II - RAZLOZI ZA DONOŠENJE UREDBE

Radi pružanja veće zaštite finansijskih institucija, neophodno je donijeti propis kojim bi se predvidjele minimalne mjere zaštite koje finansijske institucije trebaju imati kako bi se spriječili napadi na osoblje finansijskih institucija i na njihovu imovinu.

Također, iskustva su pokazala da je neophodno na jedinstven način odrediti uređaje i opremu koju bi radi svoje zaštite koristile finansijske institucije.

Na sličan način je i u susjednim zemljama reguliran način zaštite finansijskih institucija.

III - OBRAZLOŽENJE PREDLOŽENIH PRAVNIH RJEŠENJA

U članu 1. - određeno je da se predmetnom uredbom uređuju mjere zaštite finansijskih institucija koje posluju gotovim novcem i dragocjenostima u Federaciji BiH.

U članu 2. - određen je pojam mjera zaštite finansijskih institucija, a to su mjere koje se preduzimaju radi zaštite osoba i imovine finansijskih institucija.

U članu 3. - određene su finansijske institucije na koje se ne primjenjuje ova uredba, a to su finansijske institucije čiju zaštitu vrše policijske agencije u BiH i drugi organi uprave u Federaciji, s obzirom da je u nekim finansijskim institucijama koje se nalaze na prostoru Federacije BiH osigurana zaštita od strane policijskih agencija u Bosni i Hercegovini (Centralna banka BiH, čiju zaštitu vrši SIPA) koji vrše poslove zaštite u skladu sa drugim propisima (Zakon o policijskim službenicima u Bosni i Hercegovini i drugi zakonski i podzakonski propisi), odnosno poslove zaštite određenih finansijskih institucija ne vrše agencije za zaštitu ljudi i imovine ili unutrašnje službe zaštite, već policijske agencije na koje se ne primjenjuje Zakon o agencijama i unutrašnjim službama za zaštitu ljudi i imovine, kao i propisi kojima su formirane policijske agencije.

Članom 5. - određeno je da se mjere zaštite finansijskih institucija ostvaruju u skladu sa Zakonom o agencijama i unutrašnjim službama za zaštitu ljudi i imovine u vidu fizičke, tehničke zaštite.

Član 6. - ovim članom su finansijske institucije, njihove poslovne jedinice i poslovna mjesta svrstane u tri kategorije prema načinu ostvarivanja uvjeta zaštite.

U prvu kategoriju su svrstane: banke, poslovnice banaka, štedionice, pošte, poslovnice pošta, s obzirom da se radi o institucijama u kojima se vrši poslovanje gotovim novcem i dragocjenostima u velikom iznosu i koje su u najvećem broju slučajeva predmet napada. U drugu kategoriju su svrstane: mjenjačnice, lutrije, poslovnice lutrija, mikrokreditne fondacije i kladionice, jer u navedenim finansijskim institucijama se prometuje gotovim novcem i dragocjenostima u manjim količinama i samim tim su manji izvor napada u odnosu na finansijske institucije prve kategorije i nivo njihove

zaštite je drugačiji od nivoa zaštite finansijskih institucija prve kategorije. U treću kategoriju su svrstani bankomati, kao objekti koji banke koriste u svome poslovanju.

U članu 7. - propisano je da se mjere zaštite iz člana 5. ove uredbe ostvaruju u objektima u kojima se odvija poslovanje gotovim novcem i dragocjenostima prilikom poduzimanja radnji vezanih za prijevoz i tokom prijevoza gotovog novca i dragocjenosti, te prilikom prijenosa gotovog novca i dragocjenosti.

U članu 8. - propisane su mjere zaštite kojima se finansijske institucije štite, i to mjerama tehničke zaštite (protivprovalnog sistema sa centraliziranom dojavom i nadzorom alarma, protivprepadnog sistema sa centraliziranom dojavom i nadzorom alarma, neprekidnog videonadzora s mogućnošću pohranjivanja videozapisa, pregradnjom radnog prostora zaposlenika neprobojnim pregradama u visini etaže i protivprovalnim vratima od prostora koji su dostupni strankama i drugim osobama, drugi oblici tehnike zaštite) i fizičkom zaštitom. Mjere zaštite navedene u članu 8. ove uredbe su minimalne mjere zaštite kojima se štite finansijske institucije.

U članu 9. - propisano je da će federalni ministar unutrašnjih poslova odrediti, u skladu sa standardima Bosne i Hercegovine, međunarodnim, specijalnim i prihvaćenim pravilima struke, mjere zaštite iz člana 8. stav 1. tač. 1., 2., 3. i 5. ove uredbe, uređaje i opremu koji se mogu koristiti za zaštitu finansijskih institucija. Imajući u vidu stalni napredak tehničke zaštite, odnosno postojanje sofisticiranih uređaja koji daju bolji sistem zaštite, potrebno je razvoj tehničke zaštite pratiti na način da se odrede uređaji i oprema koje finansijske institucije moraju posjedovati, odnosno ugraditi.

Na ovaj način će biti prevaziđen problem sa kojim se policijske agencije susreću na terenu, a to je da se iz zapisa koje je sačinila kamera ili drugi uređaj ne mogu utvrditi provalnici ili napadači finansijskih institucija, jer su korišteni uređaji bili slabi, odnosno nisu posjedovali zadovoljavajuće kvalitete.

Također, ovim članom se obavezuju finansijske institucije da donesu i opći akt kojim će propisati primjenu mjera zaštite iz člana 8. ove uredbe.

U članu 10. - određena je obaveza da protivprovalni i protuprepadni sistem iz člana 8. stav 1. tač. 1. i 2. ove uredbe mora biti spojen sa centralnim dojavnim sistemom agencije za zaštitu ljudi i imovine ili službe unutrašnje zaštite, a ukoliko postoje tehničke mogućnosti, nadležno ministarstvo unutrašnjih poslova će odrediti prioritete koji mogu biti uvezani na njegov dojavni sistem. Na ovaj način se stvara veći nivo zaštite i odgovornost agencije koju je angažirala finansijska institucija na poslovima zaštite.

Također je određeno da nivo balističke zaštite neprobojnosti stakla samostalno odabire pravna osoba, odnosno vlasnik, s tim da najniži nivo mora pružiti zaštitu od ispaljenog projektila, kalibra 9 x 19 mm, jer je navedeni nivo zaštite standardan i isti je prema međunarodnim standardima koji se odnosi na nivo balističke zaštite.

U članu 11., 12., 13. i 14. - uređene su minimalne mjere zaštite koje finansijske institucije I, II i III kategorije moraju da posjeduju. Utvrđene mjere zaštite su određene na osnovu iznosa pohranjenog novca u objektu finansijske institucije.

U članu 15. - definirano je da se prijevoz gotovog novca i dragocjenosti finansijske institucije u iznosu od 200.000,00 KM i više obavlja blindiranim vozilom koje mogu imati agencije za zaštitu ljudi i imovine i unutrašnje službe zaštite finansijskih institucija koje dobiju odobrenja od Federalnog ministarstva unutrašnjih poslova za obavljanje prijevoza gotovog novca i dragocjenosti.

Način i postupak prijevoza novca i dragocjenosti je uređen Pravilnikom o uvjetima obavljanja poslova pratnje i osiguranja novca, vrijednosnih papira i dragocjenih kovina i metala te načinu izdavanja i oduzimanja posebnog odobrenja za obavljanje tih poslova („Službene novine Federacije BiH“, broj: 54/02), u kojem je određeno da agencije i unutrašnje službe zaštite kod pravnih lica prijevoz novca i drugih

dragocjenosti mogu vršiti samo blindiranim vozilom, odnosno vozilom koje je opremljeno i namijenjeno za prijevoz novca i drugih dragocjenosti. Također je u navedenom pravilniku određeno da se prijevoz novca i drugih dragocjenosti blindiranim vozilom može vršiti samo na osnovu izdatog posebnog odobrenja od Federalnog ministra unutrašnjih poslova.

Navedeni član je u potpunosti usklađen s odredbama Pravilnika o uvjetima obavljanja poslova pratnje i osiguranja novca, vrijednosnih papira i dragocjenih kovina i metala te načinu izdavanja i oduzimanja posebnog odobrenja za obavljanje tih poslova.

Članom 16., 17., 18., 24. i 26. - uređena su pitanja koja se odnose na sastav posade blindiranog vozila za prijevoz novca i dragocjenosti te opremu koju navedeno vozilo treba da posjeduje, sadržaj zahtjeva za izdavanje odobrenja i imenovanje komisije koja će utvrditi uvjete iz člana 24., i isti su usklađeni sa Pravilnikom o uvjetima obavljanja poslova pratnje i osiguranja novca, vrijednosnih papira i dragocjenih kovina i metala te načinom izdavanja i oduzimanja posebnog odobrenja za obavljanje tih poslova.

Članom 19. - omogućeno je da se, izuzetno od člana 15. ove uredbe, prijevoz gotovog novca i dragocjenosti u iznosu do 200.000,00 KM može obavljati u vozilu u kojem je ugrađena sigurnosna kasa, odnosno spremnik koji se koristi za stavljanje novca ili druge vrijednosti s odgovarajućim sistemom tehničke zaštite, uz obaveznu pratnju najmanje jednog naoružanog zaštitara.

Na ovaj način omogućeno je da se obavi prijevoz i manjeg iznosa novca i dragocjenosti i vozilom koje ne posjeduje tehničku zaštitu predviđenu ovom uredbom.

Navedeno izuzeće je napravljeno na osnovu procjene od strane finansijskih institucija i rješenja koja su predviđena u susjednim zemljama.

Članom 20., 21., 22. i 23. - određen je način prijenosa novca pješice, u spremniku, do iznosa od 100.000,00 KM, a do iznosa 10.000,00 KM može se vršiti putem kurira, poštara itd.

Navedene odredbe su također usklađene sa Pravilnikom o uvjetima obavljanja poslova pratnje i osiguranja novca, vrijednosnih papira i dragocjenih kovina i metala te načinu izdavanja i oduzimanja posebnog odobrenja za obavljanje tih poslova u kojem je reguliran način prijenosa novca spremnikom.

Članom 25. - omogućeno je pravnim licima koja imaju organiziranu vlastitu unutrašnju službu za obavljanje poslova zaštite svoje imovine, objekata i prostora da za prijevoz gotovog novca i dragocjenosti kojim raspolaže pravno lice mogu imati blindirana vozila za svoje potrebe.

Odredba člana 25. proizlazi iz člana 26. Zakona o agencijama i unutrašnjim službama za zaštitu ljudi i imovine, u kojem je određeno da poslove fizičke zaštite novčanih trezora, praćenje, osiguranje novca i prijevoza novca vrijednosnih papira i dragocjenosti mogu obavljati agencije ili unutrašnje službe iz člana 38. ovog zakona, koje uz odobrenje za rad dobiju posebno odobrenje Federalnog ministarstva.

Također Pravilnikom o uvjetima obavljanja poslova pratnje i osiguranja novca, vrijednosnih papira i dragocjenih kovina i metala te načinu izdavanja i oduzimanja posebnog odobrenja za obavljanje tih poslova regulirano je i za pravna lica koja nisu finansijske institucije - da su obavezna za prijevoz gotovog novca i dragocjenosti koristiti blindirano vozilo koje mora imati odgovarajuću opremu.

Predmetni pravilnik je donesen na osnovu odredbe člana 21. Zakona o agencijama za zaštitu ljudi i imovine („Službene novine Federacije BiH“, broj: 50/02), u kojem nije dat pravni osnov za donošenje navedenog pravilnika. Sadržaj odredbi iz člana 21. Zakona o agencijama za zaštitu ljudi i imovine je sličan članu 26. Zakona o agencijama i unutrašnjim službama za zaštitu ljudi i imovine („Službene novine Federacije BiH“, broj:

78/08) u kojem također nije predviđeno donošenje propisa koji bi regulirao način prijevoza i prijenosa novca i dragocjenosti.

Iako se ovom uredbom reguliraju finansijske institucije, smatramo da se predmetnom uredbom treba regulirati i način prijevoza novca i pravnih lica koja nisu finansijske institucije, pritom imajući u vidu količinu gotovog novca koji prevoze (supermarketi, benzinske pumpe i dr.) i pored nepostojanja pravnog osnova koji bi obuhvatio i pravna lica koja nisu finansijske institucije.

Razlog da se i za pravna lica koja nisu finansijske institucije regulira način prijevoza gotovog novca i dragocjenosti za vlastite potrebe je što je predmetno pitanje već regulirano propisom za koji nije postojao pravni osnov za njegovo donošenje u Zakonu o agencijama zaštiti ljudi i imovine, a koji je prestao da važi donošenjem Zakona o agencijama i unutrašnjim službama za zaštitu ljudi i imovine.

Također je predviđeno da se odredbe koje se odnose na izdavanje odobrenja za prijevoz novca i dragocjenosti blindiranim vozilom na odgovarajući način primjenjuju i na pravna lica koja koriste blindirano vozilo za prijevoz novca i dragocjenosti za svoje potrebe.

U članu 27. - utvrđeno je pravo Federalnog ministarstva da može oduzeti odobrenje iz člana 15. stav 5. ove uredbe, kao i slučajevi kada se izdato odobrenje oduzima.

U članu 28. - definirana je obaveza finansijskih institucija ili agencija da podatke pribavljene sredstvima tehničke zaštite koji se odnose na mjere zaštite utvrđene ovom uredbom čuvaju na mediju na kojem su pohranjeni najmanje 30 dana, koji se štite se u skladu s odredbama posebnog zakona.

Članom 29. - određena je obaveza vođenja evidencija Federalnog ministarstva unutrašnjih poslova i pravnih lica o izdatim odobrenjima za prijevoz gotovog novca i dragocjenosti blindiranim vozilom.

S obzirom da u članu 48. Zakona o agencijama i unutrašnjim službama za zaštitu ljudi i imovine nije predviđeno vođenje evidencije o izdatim odobrenjima za prijevoz gotovog novca i dragocjenosti blindiranim vozilom, to je bilo potrebno predvidjeti ovom uredbom koja regulira i način izdavanja odobrenja za prijevoz gotovog novca i dragocjenosti blindiranim vozilom.

U članu 30 i 31. - određene su kazne za finansijske institucije i odgovorna lica u finansijskim institucijama koje su usklađene sa članom 11. stav 6. Zakona o prekršajima u Federaciji Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije BiH“, broj: 31/06).

U članu 32. - određena je obaveza za finansijske institucije koje posluju gotovim novcem i dragocjenostima, da osiguraju minimalne mjere zaštite osoba, novca i dragocjenosti u skladu s odredbama ove uredbe u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ove uredbe.

Članom 33. - određeno je da stupanjem na snagu ove uredbe prestaje da važi Pravilnik o uvjetima obavljanja poslova pratnje i osiguranja novca, vrijednosnih papira i dragocjenih kovina i metala te načinu izdavanja i oduzimanja posebnog odobrenja za obavljanje tih poslova („Službene novine Federacije BiH“, broj: 54/02), koji je donesen na osnovu člana 21. Zakona o agencijama za zaštitu ljudi i imovine („Službene novine Federacije BiH“, broj: 50/02).

Također je u članu 65. stav 2. Zakona o agencijama i unutrašnjim službama za zaštitu ljudi i imovine određeno da će se primjenjivati propisi koji su se primjenjivali do dana stupanja na snagu Zakona o agencijama i unutrašnjim službama za zaštitu ljudi i imovine do donošenja novih propisa, odnosno propisa predviđenih Zakonom o agencijama i unutrašnjim službama za zaštitu ljudi i imovine. Kako predmetna uredba regulira materiju koja je regulirana Pravilnikom o uvjetima obavljanja poslova pratnje i osiguranja novca, vrijednosnih papira i dragocjenih kovina i metala te načinu izdavanja

i oduzimanja posebnog odobrenja za obavljanje tih poslova, ovom uredbom je potrebno staviti van snage propis koji je donesen na osnovu Zakona koji je prestao da važi, jer u važećem zakonu nije predviđeno donošenje Pravilnika o uvjetima obavljanja poslova pratnje i osiguranja novca, vrijednosnih papira i dragocjenih kovina i metala te načinu izdavanja i oduzimanja posebnog odobrenja za obavljanje tih poslova.

IV - FINANSIJSKA SREDSTVA

Za realizaciju ove uredbe nisu potrebna novčana sredstva koja treba izdvojiti iz budžeta Federacije BiH.